

LÄNSBYGDERÅDET I UPPSALA LÄNs INFORMATIONSBLAD NR. 1-2007

Hemsida: www.byged.net/uppland

Nyhet! Info-blad som vi räknar med att ska komma ut 4 ggr per år. Alla föreningar som vill berätta om sin verksamhet eller bjuda in till någon form av aktivitet, eller något annat ni vill ska vara med skriv en artikel eller notis och skicka till någon i styrelsen så ser vi till att den konner in. Näst bland kommer i månadsskiftet april-maj, manusstopp den 20 april. I första hand kommer informationsbladet ut via E-posta, föreningar utan E-posta får bladet via den vanliga posten.

Årsmötet den 25 mars 2007 kl. 14.00

Välkomna till Panikteaterns lokaler på S:t Persgatan 22 i Uppsala.

Förutom sedvanliga årsmötespunkter med verksamhetsplan, verksamhetsberättelse och val, gästas vi av Folkrorelserådet Hela Sverige ska leva För att diskutera bl.a. landsbygdsprogrammet 2007 -2013 och hur kan det påverka oss.

Nom ineringar som ska göras;

ordförande 2 år (Birgitta står till förfogande för omval)
kassör 1 år (Inga står inte för omval)

sekreterare 2 år Gunilla står till förfogande för omval)

2 st ledamöter på 2 år (Göran & Carl-Bertil står till förfogande för omval)

3 ledamöter för 1 år (pg växelvis val) saknas idag.

Vi saknar även 6 st suppleanter

revisor 2 år (Per-Arne står till förfogande för omval)

revisorsuppleant 2 år till.

Nom ineringar kan göras fram tills årsmötets startat, då vi inte har någon valberedning så får nomineringarna göras till styrelsen

Vi behöver in ny kassör

Inga Köpsén står inte till förfogande för omval, därför är vi i mycket stort behov av en ny, är du intresserad eller känner någon som är, så hör av dig. Beskrivning av uppdraget som kassör; du ansvarig för föreningens ekonomi, efter som vi har rätt till ersättning vid resor så ska de ersättningar betalas ut, all form av inköp försöker vi göra via faktura och räkningar betalas via postgiro, du ska ge ekonomisk rapport vid möten och göra bokslut. Du ska tillsammans med styrelsen ta fram

budgetförslag, men andra ord ett klasiskt kassörsuppdrag. Vi försöker använda tekniken som hjälp så lång som möjligt, därför är tanken att ett bokföringsprogram ska köpas in till kommande kassör och om behov finns så har han/hon rätt till en av Länsbygderådets bärbara datorer så länge han/hon har uppdraget är kvar.

Nybildat bygderåd i Åland utanför Uppsala

Sockenrådet i Åland bildades i november 2006.

Syftet är att i samråd stödja socknens föreningar, hantverkare, företagare och inte minst ungdomsverksamheten. I dagarna har en väggrupp haft sin första sammankomst och diskuterat att gemensamt arbeta mot gemensamma mål med socknens enskilda vägar.

Sockenrådet kommer att sträva efter att bilda flera grupper som får till uppgift att arbeta för gemensamma intressen.

Sockenrådet vill också verka för att Ortnamnet bevaras.

Teaterprojektet

Under 2006 hade vi ett samarbete med Friteatern. Ett av syftena med samarbetet var just att göra en satsning på kultur och teater på orter där det utbudet inte är så vanligt förekommande. Ett annat syfte med projektet var att skapa en grund för lokala nätverk och stimulera byar eller lokala grupper till fortsatt och förstärkt arbete med gemensamma angelägenheter. För att kunna få någon uppfattning om hur de lokala grupperna såg på projektet och om vi nått upp till målen så har Eva Janstad från Friteatern och Göran Olsson från Länsbygderådet ringt runt till kontaktpersoner i grupperna för att få svar på frågorna som ställdes i brevet.

De frågor som ställdes var:

- Hur togs teaterkvällen emot i er by och vad tyckte ni om det själv?
- Var den uppskattad eller ej, på vilket sätt
- Manade den till efterföljd eller ej.
- Har teater och kultur med byutveckling att göra?
- Vilken betydelse har den här typen av aktiviteter för ert lokala arbete?
- Vilket behov ser ni av kontakter och samarbete med andra som arbetar med lokala frågor?
- Hur tycker ni att Länsbygderådet bäst kan stödja ert lokala arbete?

Svaret från grupperna var genomgående positivt när det gäller Friteaterns insats. Pjäsen som spelades blev uppskattad. Flera säger att man blev glad och uppmuntrad och handlingen i pjäsen kändes bekant när det gäller byarnas erfarenhet av hur det kan vara i det lokala sammanhanget. Det stärkte sammanhållningen. Friteatern bygger en läktare som passar just den lokal man befinner sig i så att alla åskådare ska kunna se bra vilket uppskattas. Publiken fick också delta i handlingen vilket uppskattades. Några arrangörer säger att dom kommer att fortsätta att ordna med teater i byn.

Teaterevenemanget uppfattades av många som att det helt klart hade med byutveckling att göra. Kultur är en del av byutveckling.

Frågan om samarbete med andra bygrupper får varierande svar. Några samarbetar redan medan andra har fullt upp med det de redan gör och vill inte vidga sitt engagemang ytterligare. Frågan om Länsbygderådet att det fungerar bra när man ekonomiskt stöttar större projekt som detta och information önskas om hur man kan söka medel till olika projekt. Länsbygderådet är bra att ha för att kunna få råd och tips vart man vänder sig för att få kontakt med folk som arbetar med liknande frågeställningar. Någon föreslår en kontaktlista där man kan läsa om vad andra grupper håller på med. Länsbygderådet kunde fungera bättre genom att informera om vad som händer. Länsbygderådet skulle kunna resa ut och berätta mer om vad man gör tycker flera.

Landsbygdsprogrammet 2007-2013

I landsbygdsprogrammet 2007–2013 berättar Jordbruksverket hur man ser på förutsättningarna för hur landsbygden kan utvecklas under de kommande sex åren med hjälp av stöd från EU. Det här programmet tar också upp det sk leaderkonceptet. Det är för de flesta av oss ett nytt sätt att arbeta demokratiskt. Man inrättar en styrelse som är sammansatt av organisationer, företagare och företrädare för det offentliga samhället. Detta organ kallas LAG-grupp och har mandatet att fördela ekonomiska medel i ett leaderområde. Detta sätt att arbeta har prövats runt om i Europa och också i Sverige. Vårt närmaste exempel är nog Neda, Nedre Dalälvens leaderområde. Nu verkar det bli dags också i "Hjärtat av Uppland". En grupp har bildats för att närmare ta reda på hur det skulle kunna utvecklas. Hittills har man sagt att:

Leader – det är viktigt att hela Uppsala län finns med i olika Leaderområden. Ett centralt Upplandsområde är intressant för Leader.

Det är viktigt att inte ha ett för grunt program för ett leaderarbete och det finns viktiga erfarenheter att samlas från andra aktörer.

Livskraftigt landsbygd – skapar marknader i städerna. Även om inte städerna ligger inom leader så kan aktiviteter vara intressanta i städerna – inte minst uppbyggnad av marknader är viktigt.

Länsbygderådet anser att det är viktigt att prioritera frågorna om att satsa på infrastruktur för bredband, post, transporter, kollektivtrafik, vägar osv.

Leader innebär en förnyelse av demokratin!

Kommuner, regionförbund och länsstyrelsen kommer att få ingå i en ny process – med mer delegerad makt.

Erfarenheter från hela Europa: www.leaderplus.org och www.leaderplus.se

Vi lär komma tillbaka till den här intressanta igen utvecklingen igen!

Bygdegårdsverksamheten.

Som bygdegårdsdistriktets ordförande vill jag lämna följande rapport. Bygdegårdsdistriktets styrelse är i slutplaneringen av distriktsstämman i Skoklosters bygdegård den 14 april.

Sen vill jag kommentera det beviljade Miljöpriset som vi fått. Priset är mycket glädjande och ett bevis på att distriktstyrelsens miljöarbete går i rätt riktning. I motiveringen till priset poängteras att man genom miljöarbetet strävar efter att bygdegårdsdistriktets 79 bygdegårdar skall bli miljöanpassade och därigenom bli miljöcertifierade.

Där slutar jag min rapportering för denna gång, med en hänvisning till 018 392156, 0706335884 eller gorson@telia.com, för frågor eller önskemål om ytterligare uppgifter.

Hälsningar Göran Olsson.

Välkomna Heby

Monica Lindqvist avtackas med blommor av Helen Lundell från Heby kommun. Samtidigt som hon lämnar över Heby från Länsbygderådet i Västmanlands-län till dito i Uppsala län. Den 11 januari var vi några från styrelsen som åkte till Tärnsjö för berätta lite om oss och få lite information från olika föreningar i Heby. Det blev en lång men givande kväll

där vi fick oss informerat om föreningar som hade till sin uppgift att bevara gamla hantverk och andra föreningar med inriktning att vilja påverka sin bygds framtid. Jag hoppas vi får möjlighet till många liknade träffar i framtiden och att föreningarna vill vara med och påverkar Länsbygderådets verksamhet och inriktning.

Än en gång välkomna till Uppsala län!

Aktiv media bevakning

Som ett led i vår mediabevakning kan nämnas att vi regelbundet läser dagstidningar och annonsblad där vi klipper ut vad som skrivs om landsbygdsutveckling och föreningsaktiviteter. Vi får på så sätt information om vad som händer runt om i bygderna och hur media ser på landsbygden i stort. Vi prenumererar på dagstidningar och annonsblad och försöker täcka upp länet så bra som möjligt.

Olands Hembygds Gille & kostsamma gamla fastigheter.

Möte med kulturrum – om hot och möjligheter kring samlingslokaler - med exemplet Gamla Gränome

Mötas, ha bröllop, diskutera, konstutställning, dans, teater – vad allt ryms inte i landsbygdens samlingslokaler / bygdegårdar. Och allt arbete oftast ideellt som krävs. Just för att mötesplatsen skapar möten mellan generationer, intressen och olika grupper är den så viktig. Men det finns både framtida hot och positiva utvecklingsmöjligheter som måste beaktas.

Just detta avhandlades livligt när vi träffades i Gamla Gränome Hembygdsgränd i slutet av september. Med höstlov och blåst och i ett kulturhus med konst och fungerande vandrarhem med rum i anslutande byggnader.

Vi, dvs värdarna i styrelsen i Olands Hembygds gille och Länsbygderådet, provade lista styrkor och svagheter i verksamheten. Också hoten från t ex ny lagstiftning och ny konkurrens. Med detta samlat prövas ideer om nya möjligheter som snabbt listades på blädderblocket. En del kanske naiva och några genomförbara?

Kreativiteten mår bra av att deltagarna har olika bakgrund och erfarenheter och att kritik är förbjuden i denna idekläckningsfas (brainstorming). Värdningen får komma efteråt och ansvaret är Hembygds gillet / ägarna.

Efter ca 120 intensiva minuter var vi väl inte visare men visste kanske lite mer som kunde användas i kommande beslutsprocess. En väl använd kväll.

Nya Posten avfolkar landsbygden

- Årböle byalag protesterar mot indragen postservice.

Posten har slutat dela ut post till boende och företag på brevbärrarens sidovägar om det inte finns minst två hushåll eller företag per kilometer. Denna nya skärpta tillämpning av Post och Telestyrelsens (PTS) rekommendationer är förödande för de drabbade.

Protester och debatt har resulterat i att PTS på regeringens uppdrag 2006 genomfört en analyserande utredning med förslag på som längst 1000 meter till brevlådan. Folkrådet Hela Sverige ska leva, anser att lådorna ska placeras "i omedelbar närhet" till bostaden eller företaget, men kan acceptera 1000 meter med särskilda villkor uppfyllda.

I riksdagsdebatten om postutdelningen på landsbygden ser vi med förvåning att den nya infrastrukturministern Åsa Torstensson ställer sig negativ till PTS förslag.

I Årböle, på Hällnäsälvön mellan Leufstabruk och Forsmark, vet man numer väl att nedmontering av brevlådor inte bara ska ske i norrlands inland – utan även i tätortsnära landsbygd i Uppland.

Byalaget i Årböle (se hemsidan www.arbole.se) har uthålligt, sakligt och kraftfullt uppmärksammat politiker, intresseorganisationer och media om konsekvenser av att nedmontera infrastrukturen.

En erfarenhet är också att några samförståndslösningar inte kan nås mellan några landsbygdsbor och den stora statliga Posten med avkastningskrav.

En fungerande postservice är en förutsättning både för boende och utveckling av befintliga och nya näringar på landsbygden. Det öppna landskapet riskerar annars att växa igen. En konsekvens är att också stadsbor och landsbygd långsiktigt påverkas negativt.

Nu har vi möjligheter på lokal, läns och riksnivå att visa styrkan genom att tillsammans arbeta för bygdens hållbara utveckling av företag, boende och fungerande service. Kostnader för en fungerande infrastruktur med god postservice i hela Sverige är marginell i förhållande till samhällets kostnader för en nedmonterad post (och tele) service har PTS visat i sin utredning.

Frågan om PTS förslagets genomförande är ännu öppen. Vi vet ännu inte vilket regeringsbeslut det blir. Och inte heller regeringens långsiktiga kostnader om PTS förslaget avvisas!

Rasbo i Samverkan, ett kommunbygderåd i Uppsala kommun

Rasbo i Samverkan består av en grupp av föreningar i Rasbobygden dvs de nordöstra delarna av Uppsala kommun. En fråga bland många som föreningen har uppe på agendan är ombyggnaden av väg 288 från Uppsala till Östhammar. Vägverket har tagit fram en arbetsplan för den första etappen som är sträckan Jälla – Hov i Stavby socken.

Rasbo i samverkan har bland annat tagit upp problemen med att den lokala trafiken ska samsas med den regionala på en utbyggd väg som blir en 2 + 1 väg dvs mötesfri väg med vajerräcken.

Rasbo i Samverkan menar att det är två helt skilda intressen och samlade till ett möte i slutet av januari på Regionförbundet med företrädare för såväl Uppsala- som Östhammars kommun för att belysa problematiken.

Vägverkets arbetsplan är ute på remiss och yttranden ska vara inne den 28 februari 2007.

Det här är en fråga som bör intressera fler föreningar i länet!

Gunilla Eriksson-Huldén

Kontakt med styrelse

lansbygderad_uppsala@msn.com

Ordförande: Birgitta Elfving, 0174– 130 68

birgitta_elfving@msn.com,

ansvarig utgivare för infobladet.

Kassör: Inga Köpsén, 018- 36 53 25

inga.kopsen@globalnet.net

Sekreterare: Gunilla Eriksson Huldén, 0174– 134 30

gerixon@gmail.com,

redaktör för info-bladet.

Ledamot: Carl Bertil Wellin, 070 – 844 48 78

ecode.wellin@telia.com

Ledamot: Göran Olsson, 018– 39 21 56

gorson@telia.com

Rapport från Folkrådet Hela Sverige ska leva

Länsbygderådet i Uppsala län är rörelsens yngsta regionalorganisation och efter att Göteborg snart bildar sitt länsbygderåd så täcker vi hela landet. Att Uppsala län från årsskiftet tillförts Heby kan bli ett mycket bra tillskott för Länsbygderådets utveckling. Såväl utvecklingsgrupperna i Heby som kommunens företrädare var aktiva och tongivande i Västmanlands länsbygderåd. Ta väl vara på den resursen i er uppbyggnad och ert utvecklingsarbete!

Det är mycket som händer just nu. Självfallet påverkar regeringsskiftet vår verksamhet. I några frågor har vi engagerat oss mer konkret. Det gäller exempelvis Postens minskade service på landsbygden, Årböle är ju särskilt bekant, liksom Telia's agerande när det gäller fasttelefoni kopplat med tillgången på bredband. Den dialog vi för förutsätter vi ska leda till en annan och mer positiv syn på landsbygdens behov och därmed också ett annat agerande från samhället.

Årsmötet den 25 april kommer också att ta ställning till det stadgeförslag som framförallt innebär att de lokala utvecklingsgrupperna, som är vår viktiga basorganisation, blir fullvärdiga medlemmar i rörelsen. De lokala grupperna är nu "anslutna" och medlemmar är de 37 medlemsorganisationerna. Årsmötet tar också ställning till förslaget om ändring av vårt namn till "Riksorganisationen Hela Sverige ska leva".

Förslaget till det första övergripande Programmet för Byarörelsens utveckling kommer till er på remiss i länsbygderåd och medlemsorganisationer. Resultatet av Rådslaget som avslutades i samband med landsbygdensriksdagen i Borås har varit det viktigaste underlaget för programarbetet. Förslaget innehåller vision, mål- och framtidsbilder samt förhållningssätt för en rörelse som tagit ett steg framåt och vill vara känd och erkänd som den starkaste kraften för landsbygdens positiva utveckling.

Programmet ska vara rörelsens rättesnöre och styra planer och aktiviteter under lång tid. Efter remiss till länsbygderåd och medlemsorganisationer ska det fastställas på folkrådet Hela Sverige ska leva årsmöte den 25 april. När folkrådet Hela Sverige ska leva styrelse sammanträder den 28 mars behöver den ha fått era synpunkter och förslag. Ta er därför tid till kreativ och kritisk diskussion och granskning av programförslaget när ni får det på remiss

Folkrådet Hela Sverige ska leva
Per-Arne Olsson